

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 19/17

Møtedato: 23.02.2017

Dato: 07.02.2017

Arkivsaknr: 2006/3884

Presisering i reglement for håndtering av ansattes rettigheter til forsknings- og arbeidsresultater ved Universitetet i Bergen

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Styresak 68/09: Rettighetspolitikk ved Universitetet i Bergen
<http://www.uib.no/ledelsen/75377/rettighetspolitikk-ved-universitetet-i-bergen>
- Styresak 74/10 om reglement om håndtering av ansattes rettigheter til forsknings- og arbeidsresultater
<https://regler.app.uib.no/regler/Del-2-Forskning-utdanning-og-formidling/2.1-Forskning/2.1.5-Formidling-og-forvaltning-av-forskningsresultater/Reglement-om-haandtering-av-ansattes-rettigheter-til-forsknings-og-arbeidsresultater-ved-Universitetet-i-Bergen>

Saken gjelder:

UiBs rettighetsreglement knesetter et prinsipp om at vitenskapelig ansatte som hovedregel har rettighetene til egne forsknings- og arbeidsresultater. Dette reglementet er forankret i UiB sin rettighetspolitikk og gir utfyllende bestemmelser om håndteringen av rettigheter til forsknings- og arbeidsresultater. Formålet med reglementet er å klargjøre hvilken rett universitetet i enkelte tilfeller har til å bruke eller utnytte forsknings- og arbeidsresultater frembrakt av ansatte.

I avtaler UiB inngår med eksterne aktører om finansiering av prosjekter, for eksempel avtaler med Forskningsrådet og EU, er det ofte en bindende avtaleforutsetning at UiB har og får retten til å utnytte ansattes forsknings- og arbeidsresultater. Betydningen av slike avtaleforutsetninger er ikke nevnt i vårt interne IPR-reglement, og det bidrar til å skape uklare rettighetsforhold mellom UiB og den enkelte ansatte. Det er ut fra dette nødvendig at rettighetsforholdet ved deltakelse i eksternt finansierte forskningsprosjekt presiseres i reglementet. I forbindelse med oppdragsforskning vil det samme kunne gjelde for overgang av rettigheter til 3. part.

Det fremmes derfor forslag om presisering og regulering av dette i *Reglement om håndtering av ansattes rettigheter til forsknings- og arbeidsresultater ved Universitetet i Bergen*.

Rettslig bakgrunn:

I «Rettighetspolitikk ved Universitetet i Bergen» (punkt 1.6.2), er det pekt på at eksterne finansieringsavtaler i seg selv ikke binder den enkelte forsker som deltar i det eksterntfinansierte prosjektet, selv om det i en del tilfeller vil ligge som en underforstått forutsetning at slik overdragelse av rettigheter skjer. Det er imidlertid anbefalt at universitetet unngår uklarhet med hensyn til rettighetsspørsmål ved slikt samarbeid, og arbeidsgruppen som utarbeidet dokumentet anbefalte at avklaring av rettighetsspørsmål burde inngå som et fast element ved slikt samarbeid.

Praksis ved andre universiteter:

UiO, UiT og NTNU har tilsvarende reglementer med hvor regulering av overgang av rettigheter er skriftliggjort, og de relevante regler hitsettes:

- UiT: «*Dersom arbeidsgiver har inngått avtaler med tredjepart om forskningssamarbeid eller forskningsfinansiering, herunder bidrags- eller oppdragsforskning samt annet form for samarbeid, **plikter arbeidstaker å sette seg inn i og overholde disse avtalene** og bidra til at arbeidsgiver kan oppfylle sine forpliktelser overfor tredjepart.*»
- UiO: «*Dersom UiO, direkte eller ved en enhet, har inngått avtaler med tredjepart om forskningssamarbeid eller forskningsfinansiering, herunder om bidrags- eller oppdragsforskning, **skal arbeidstakeren overholde de bestemmelser som der er avtalt om rettigheter til arbeidsresultater**, og bidra til at UiO kan oppfylle sine forpliktelser overfor tredjepart. UiO har, direkte eller ved en enhet, ansvar for å skriftlig informere arbeidstakeren om relevante bestemmelser.*»
- NTNU: Har en omvendt hovedregel. **NTNU har til all rett til IPR og fysisk materiale som er blitt til ved NTNU med bruk av universitetets ressurser** såfremt ikke annet følger av unntaksbestemmelser eller av lov eller avtale universitetet er bundet av.

Universitetsdirektørens kommentarer:

Tallet på eksternt finansierte prosjekt har økt kraftig de siste årene, og det er viktig å sikre en tillitsvekkende forvaltning på dette området. En tydeliggjøring her vil gi nødvendig forutberegnelighet i IPR-spørsmål, og sikre at UiB kan opprettholde sine kontraktmessige forpliktelser. Det kan også føyes til at UiB for tiden arbeider med implementering av EUs «Charter and Code». Dette regelverket stiller krav til blant annet arbeidsvilkår. Det er her et krav om at vi i praktiseringen av vårt regelverk må spesifisere hvilke rettigheter som tilhører ansatte forskere, og hvilke som tilhører universitet. I alle tilfeller skal prinsippene i lov om åndsverk følges, og de alminnelige prinsipper om akademisk frihet respekteres.

Universitetet vil tilstrebe at ansatte får informasjon om at rettigheter til forsknings- og arbeidsresultater kan reguleres av avtale mellom universitetet og tredjeparter. HR-avdelingen vil i alle tilfeller følge opp denne saken med de nødvendige endringer i våre arbeidsavtaler.

Reglement om håndtering av ansattes rettigheter til forsknings- og arbeidsresultater ved Universitetet i Bergen gis følgende tillegg;

vedtak:

Dersom universitetet inngår avtaler med tredjepart om forskningssamarbeid eller forskningsfinansiering, herunder bidrags- og oppdragsvirksomhet, må ansatte som deltar i slike prosjekter rette seg etter eventuelle føringer på rettighetsfordelingen som fremkommer i slike avtaler.

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

07.02.2017/Helge Høvik/Magnus Holtermann/Jan Frode Knarvik